

СВЕТИ ИВАНЪ РИЛСКИ

Легенда

Отдавна, преди много години, въ времето, когато на престола на българските царе седял и властвувал великият Царь Симеонъ, въ село Скрино до рѣка Струма живѣло добро и смирено семейство. Тѣ били бедни. Нищо свое нѣмали. День и нощ неуморно работѣли бащата и майката, за да изхранятъ и отгледатъ дветѣ си момченца. А децата разстѣли за чудо и приказъ: хубавци, послушни и умни. Особено голѣмото, Иванъ.

И макаръ че били бедни и отрудени, щастливи били и благодарни на Бога. Ала въ живота на хората щастieto и нещастieto често се смѣняватъ.

Единъ день тежка болестъ свалила бащата на легло, а скоро следъ това и го уморила. Останали дветѣ момчета сираци, безъ подкрепа и издръжка, на слабитѣ майчини рѣце. Тогава майката за своя отмѣна, решила да даде голѣмия си синъ за говедаръ на селския първенецъ.

И условия се Иванъ, едва навършилъ тринайсетъ години, за говедаръ. Господарьтъ му не билъ лошъ човѣкъ, но билъ строгъ, припрѣнъ и навжсенъ.

Единъ день, като пасѣлъ гведата край Струма, една крава минала рѣката и се отелила. Малкото говедарче поискало да иде отъждъ и прибере теленцето и кравата, ала тъкмо се запѣтило — чернитѣ облаци, които се събирали надъ планината, се надвесили низко-низко, затрещѣли гръмотевници, затъмнило се небо, блѣснали свѣткавици и дъждъ като изъ ведро се излѣлъ. Вмигъ рѣката придошла.

Спрѣлъ се Иванъ на брѣга, мокрѣлъ до кости, гледалъ мжтнитѣ порои и не знаелъ, що да стори. А кравата отта-

тъкъ започнала да мучи, сякашъ плачела. Да мине да я прибере не можель: рѣката влачела дървета и камъни, по бродоветѣ водата се пѣнѣла. Какво да прави? Какъ да се върне? Що да каже на господаря си?

Най-сетне Иванъ прибралъ стадото, оставилъ го на сушина, нарамилъ торбичката си и се върналъ въ село. Бледенъ се явилъ той предъ господаря си и разтреперанъ му разправилъ за кравата и теленцето.

— Да се върнешъ още сега, — извикалъ му господарьтъ, — още сега да ми докарашъ кравата и теленцето, че кокалитѣ ще ти строша.

— Ама нѣма бродове, господарю, Струма е придошла, — отвърналъ тихо и кротко Иванъ.

Господарьтъ още повече се разгнѣвилъ: — То не е моя работа, ти си говедарьтъ, ти знаешъ. Азъ си искамъ кравата и теленцето, а какъ ще минешъ презъ мжтна Струма — ти знаешъ. Хайде, върви. Ако стане нѣщо, ако ги открадне нѣкой или се изгубятъ, свършено е съ тебе.

— Ехъ, нѣма що, господарю, Господь да ми е на помощъ, — рекълъ Иванъ и тръгналъ къмъ рѣката.

Тръгналъ следъ него и господарьтъ: болѣло го за гведата, пѣкъ и да види искалъ, какъ Иванъ ще свърши работата.

А дъждътъ все валѣлъ, гръмотевницитѣ все трещѣли.

Иванъ вървѣлъ, вървѣлъ, най-сетне стигналъ рѣката. Стигналъ следъ него и господарьтъ, скрилъ се въ единъ храсталакъ наблизу, стои, спотайва се. По едно време гледа: Иванъ колѣничилъ на брѣга, скръстилъ рѣце на гърди и се замолилъ. Молилъ се дълго, съ сълзи на очи. Сетне станалъ, съблѣкълъ горната си дреха, прострѣлъ я надъ водата, прекрачилъ, па стѣпилъ на дрехата, а дрехата го удържала, не потънала. Съ кривака си Иванъ се отдалечилъ, стигналъ другия брѣгъ, отишелъ взелъ теленцето, сложилъ го на дрехата, стѣпилъ и той и се върналъ обратно, а кравата преплувала следъ него. Като слѣзълъ на брѣга, той пакъ колѣничилъ, прегърналъ теленцето и почналъ да шепне благодарствени думи къмъ Бога.

Господарьтъ му, като видѣлъ това, уплашилъ се отъ чудото, изгубилъ ума и думи и побѣгналъ къмъ село. На

другия день той повикалъ говедарчето си.

— Не ща ти повече работата, Иване, — казалъ му той съ разтреперанъ гласъ. — Нѣмамъ нужда отъ говедаръ, ще продамъ гведата и ще се махна отъ Скрино-село. А за вчерашното ти ми прости.

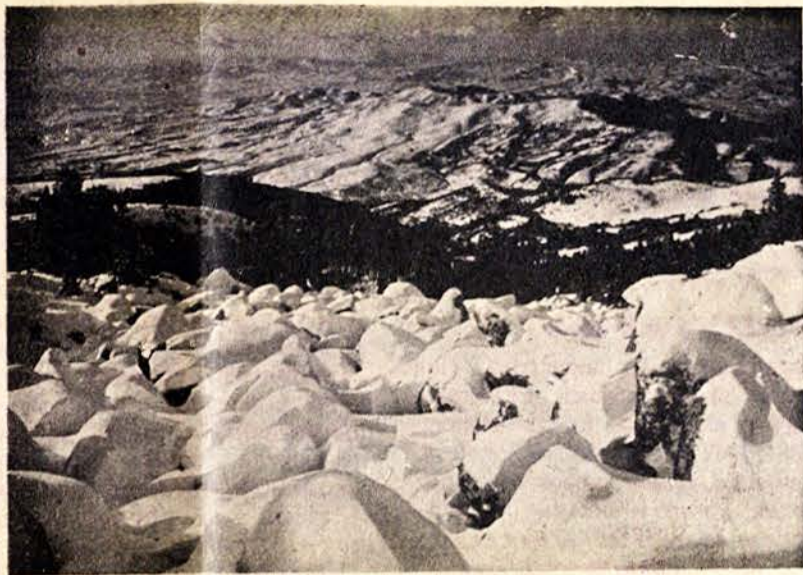
— Богъ ще ти прости, господарю, — отвърналъ смире-

но Иванъ.

Сетне го помолилъ да му даде теленцето срещу паритѣ, които му дължалъ. Господарьтъ се съгласилъ. Иванъ взелъ теленцето и, вмѣсто да се върне въ къщи, отишелъ нѣкъде въ Руень-планина, където заживѣлъ въ постъ и молитва.

Василь Каратеодоровъ

Красотата на родната страна

ВИТОША ПРЕЗЪ ЗИМАТА

Мѣстността „Златнитѣ мостове“ покрита съ снѣгъ.

ЗИМЕ ВЪ ПЛАНИНАТА

Снѣгътъ уморенъ отъ танци, игри, почива навредъ по земята. А ние съ раници, щетки и ски поемаме пжтъ въ планината.

На слънцето първитѣ свѣтли лжчи обагрятъ снѣга въвъ червено. Поглѣщаме чудната гледка съ очи и стѣпваме бавно, засмѣни.

Димитъръ Огняновъ

Напишете съчинение по тази картина! Най-хубавото ще бжде наградено и напечатано въ в. „Славейче“

другия день той повикалъ говедарчето си.

— Не ща ти повече работата, Иване, — казалъ му той съ разтреперанъ гласъ. — Нѣмамъ нужда отъ говедаръ, ще продамъ гведата и ще се махна отъ Скрино-село. А за вчерашното ти ми прости.

— Богъ ще ти прости, господарю, — отвърналъ смире-

но Иванъ.

Сетне го помолилъ да му даде теленцето срещу паритѣ, които му дължалъ. Господарьтъ се съгласилъ. Иванъ взелъ теленцето и, вмѣсто да се върне въ къщи, отишелъ нѣкъде въ Руень-планина, където заживѣлъ въ постъ и молитва.

Василь Каратеодоровъ

НАШИ ПИСАТЕЛИ

Асенъ Развѣтниковъ

Роденъ е на 2 ноември 1897 година въ с. Драганово, Горно-Орѣховско. Сега живѣе въ София.

Асенъ Развѣтниковъ е въ число на даровититѣ наши поети. Написалъ е две книги стихове: „Жертвени клади“ и „Планински вечери“. За малкитѣ пише хубави стихове, гатанки и приказки, събрани въ книгитѣ му: „Отъ нищо нѣщо“, „Юнакъ Гого“, „Деветиятъ братъ“ и „Хороводецъ патаранъ“.

Той е също и добъръ преводачъ. Превелъ е прочутитѣ „Приказки“ на Братя Гримъ и други хубави книги.

РОДНА ЗЕМЯ

Кждето сутринъ се люлѣятъ широко роснитѣ нива,
кждето райски птици пѣятъ —
това е родната земя!

Кждето нѣжно се навеждатъ
върби надъ тихата рѣка
и небесата се оглеждатъ —
това е родната земя!

Кждето, въ топла нощъ се нося
на селянина пѣсенята
и прѣска мирисъ сенокоса —
това е родната земя!

Кждето волно е сърцето
и волна нашата душа,
тъй както птица подъ небето —
това е родната земя!

Кждето все шумятъ горитѣ
и все разнасятъ пѣсенята
за подвизитѣ на дѣдитѣ —
това е родната земя!

И всѣка вечеръ, срѣдъ полята,
се молимъ съ вдигната рѣка,
за всички хора по земята —
по наша българска земя!

Славчо Красински

Царьтъ: — Да се намѣри веднага! — Къмъ Кики Рики. — Потърсете го!

Кики-Рики: — Слушамъ Ваше Величество! — Излиза.

Царьтъ: — То трѣбва да получи своята награда!

Принцеса Бисерка: — Татко, дай му всичко, каквото поиска! Азъ съмъ така радостна и щастлива!

Царьтъ: — Всички сме радостни, дъще! Азъ обещахъ да му дамъ всичко, каквото поиска, нищо нѣма да пожаля!

Кики-Рики довежда Радойчо.

Кики-Рики: — Едвамъ го намѣрихъ, Ваше Величество. Бѣше тръгналъ да си отива.

Царьтъ: — Да си отива? Безъ да е получилъ своята награда?

Радойчо: — малко уплашенъ. — Нали нищо лошо нѣма да ми сторите, Ваше Величество?

Царьтъ: — съ радостна усмивка. — Не бой се, млади момко! Ти ни направи такова голѣмо добро, че цѣлъ животъ нѣма да го забравимъ. А сега искай своята награда! Каквото поискашъ, това ще получишъ!

Радойчо: — Нищо не искамъ. Азъ съмъ доволенъ, че принцесата оздравѣ. Златната рибка право е казала.

Царьтъ: — Какъ така, ни-

що не искашъ? Азъ обещахъ да те награда богато, ако излѣкувашъ дъщеря ми, и искамъ да изпълня обещанието си. Кажу ми, какво искашъ? Каквото поискашъ, ще ти се даде! Каквото пожелаешъ, ще се изпълни!

Радойчо: — Е, щомъ е така, имамъ две молби!

Царьтъ: — Да ги чуемъ!

Радойчо: — Ако можете да освободите отъ длъжностъ този страшенъ господинъ! — Посочва Кики-Рики. — Достатъчно кръвъ се е проливала въ нашето царство. Пѣкъ и мене ме е страхъ отъ него. Той има такива страшни очи!

Царьтъ: — Добре! Освобождавамъ го отъ длъжностъ! И азъ самъ не желая да се пролива повече кръвъ въ моето царство. Сега да чуемъ другото искане!

Радойчо: — Въ гората, при езерото, дето живѣе Златната рибка, има една стара бабичка — баба Найда билирката. Тя живѣе сама въ гората. Нѣма си никого. Пѣкъ и никой не иска да живѣе при нея. А тя е много добра. Тя ми даде омайното биле, което ми помогна да разбирамъ гласа на животнитѣ. Ако не бѣше тя, нѣмаше да чуя, кое лѣкарство ще излѣкува принцесата. Моля

ви се, ако можете да пратите нѣкого при нея, да ѝ помага, да я гледа, да не бжде сама.

Царьтъ: — Веднага ще ѝ пратя две отъ най-добритѣ си прислужници. Нека ѝ прислужватъ цѣлъ животъ. Но за себе си какво ще поискашъ? Какво искашъ на тебе да дамъ?

Радойчо: — За себе си азъ нищо не искамъ... Но ако може да наредите нѣкакъ въ къщи да има доволно хлѣбъ за всички ни, ще бжда много благодаренъ. Тогава мащеха ми нѣма да се кара на татко, че азъ съмъ изядалъ всичкия хлѣбъ, та не оставало за нейния доведенъ синъ.

Царьтъ: — Само толкова ли?

Радойчо: — Ами какво повече?!

Царьтъ: — Момче, ти имашъ златно сърдце! Другъ на твое мѣсто би поискалъ да дѣли съ мене царството... Добре! Назначавамъ твоя баща за главенъ пазачъ на царскитѣ гори. Ще живѣете въ моя палатъ и ще имате винаги не само хлѣбъ, но и най-вкуснитѣ гостби, каквито се готвятъ тука, въ палата.

Царьтата: — Да, малко момче! Ти ще живѣешъ въ палата, при насъ.

Принцеса Бисерка: — И ще бждешъ мое братче

Князь Властимиръ: — А азъ ще го взема въ своята свита. Такъвъ славенъ момъкъ заслужава да бжде довърено лице на всѣки князь.

Кики-Рики: — Само азъ не можахъ да му дамъ своята награда. — Показва мечъ си.

Царьтъ: — И по-добре стана!... Сега по цѣлото царство ще има голѣма радостъ. Кажете да биятъ камбанитѣ, да трѣбятъ трѣбитѣ, да гърмятъ топоветѣ! Принцеса Бисерка е здрава и кани всички на своята сватба! Радойчо ще бжде най-личниятъ сватбаръ! Безъ него въ моя палатъ сега не би имало тая голѣма радостъ. Нали, Радойчо?

Радойчо: — обрканъ и смутенъ. — Не зная, Ваше Величество.

